

Inspectoratul Școlar Județean Vaslui Centrul Județean de Resurse și Asistența Educațională Vaslui Nr. <i>26</i> din <i>2.10.2018</i>	PROCEDURĂ OPERAȚIONALĂ	Ediția I
	• CONSILIEREA PSIHOPEDAGOGICĂ A ELEVILOR ÎN SITUAȚII DE RISC	Revizia.2
	Cod: P0.02. – CONSILIERE PSIHOPEDAGOGICA	Nr.pagini..... <i>7</i>

Evidența modificărilor:

DATA		Semnătura
Elaborat	Consilieri școlari, Membri ai CA al CJRAE Vaslui	
Verificat	Coordonator CJAP: Nacu Octavia Aurelia	<i>Nacu</i>
Aprobat	Director CJRAE: Laic Daniela	<i>Laic</i>

Lista persoanelor la care se difuzează ediția/revizia procedurii operaționale:

Scopul difuzării	Exemplar nr.	Compartiment	Funcția	Numele și prenumele	Data primirii	Semnătură
informare	1	ISJ Vaslui	Inspector Școlar General	Plăcintă Gabriela	05.10.2018	<i>Plăcintă</i>
informare	1	conducere	Director CJRAE Vaslui	Laic Daniela	05.10.2018	<i>Laic</i>
informare	4	CJAP Vaslui	coordonator CJAP	Nacu Octavia Aurelia	05.10.2018	<i>Nacu</i>
informare	1	Unitate de învățământ	Director unitate școlară		05.10.2018	

Cuprins:

1. Scopul procedurii
2. Domeniul de aplicare
3. Definiții, prescurtări, simboluri
4. Documente de referință
5. Conținutul procedurii
6. Responsabilități
7. Monitorizarea procedurii
8. Modificarea procedurii

1. SCOPUL PROCEDURII

Această procedură urmărește definirea modului în care se realizează consilierea școlară a elevilor în situații de risc, în colaborare cu părinții și cadrele didactice la nivelul fiecărei unități școlare.

Procedura prezentă se referă la următoarele situații de risc pentru elev:

- Abuz asupra copilului (fizic, psihic);
- Neglijarea copilului;
- Trafic de persoane;
- Exploatarea persoanei;
- Separarea de părinti
- Tentativa de suicid/ comportament suicidar

2. DOMENIUL DE APLICARE

Această procedură se aplică în Cabinetul Interșcolar de Asistență Psihopedagogică și în toate unitățile de învățământ

3. DEFINIȚII/PRESCURTĂRI/SIMBOLURI

3.1. Definiții:

copil în situație de risc - copil în rezultatul evaluării situației căruia se constată că drepturile lui sunt încălcate datorită anumitor circumstanțe și condiții nefavorabile de ordin social, economic, medical, psiho-emoțional, abuzului, neglijării sau constării că părinții/reprezentanții legali ai copilului sunt susceptibili de îndeplinirea necorespunzătoare a obligațiilor privind creșterea și îngrijirea copilului;

abuz asupra copilului - se înțelege orice acțiune voluntară a unei persoane care se află într-o relație de răspundere, încredere sau de autoritate față de acesta, prin care este periclitată viața, dezvoltarea fizică, mentală, spirituală, morală sau socială, integritatea corporală, sănătatea fizică sau psihică a copilului (*Legea nr.272/2004 privind protecția și promovarea drepturilor copilului*).

- a) **abuz fizic** - vătămare intenționată a integrității corporale ori a sănătății copilului prin lovire, îmbrâncire, trântire, tragere de păr, înțepare, tăiere, ardere, strangulare, mușcare, în orice formă și de orice intensitate, prin otrăvire, intoxicare, alte acțiuni cu efect similar; orice pedeapsă corporală și oricare alte forme de tortură, tratament sau pedeapsă crudă, inumană sau degradantă; agresiune fizică și hărțuire fizică întreprinse de către adulți sau alți copii;
- b) **abuz sexual** - implicarea, incitarea sau constrângerea unui copil la orice fel de acțiuni cu caracter sexual;

neglijarea copilului - se înțelege omisiunea, voluntară sau involuntară, a unei persoane care are responsabilitatea creșterii, îngrijirii sau educării copilului de a lua orice măsură subordonată acestei responsabilități, fapt care pune în pericol viața, dezvoltarea fizică, mentală, spirituală, morală sau socială, integritatea corporală, sănătatea fizică sau psihică a copilului (*Legea nr.272/2004 privind protecția și promovarea drepturilor copilului*).

Neglijarea se poate prezenta sub mai multe forme:

a) neglijare alimentară - privarea de hrană, absența din meniul copilului a mai multor alimente esențiale pentru dezvoltare, mese neregulate, alimente nepotrivite sau administrate necorespunzător vârstei copilului, malnutriția copilului;

b) neglijare vestimentară - lipsa îmbrăcăminte și a încălțămintei, îmbrăcăminte și încălțămintă nepotrivite pentru anotimp sau de mărime necorespunzătoare;

c) neglijarea igienei - nerespectarea normelor generale de igienă personală și a locuinței, condiții de locuit patogene;

d) neglijare medicală - lipsa îngrijirilor necesare, refuzul examenelor medicale, inclusiv profilactice, neadministrarea tratamentului medical prescris, neadresarea la lucrătorii medicali în cazurile de urgență;

e) neglijarea educațională - neîncadrarea copilului în instituție preșcolară, neșcolarizarea copilului, interzicerea de a frecventa activitățile extrașcolare, atitudine iresponsabilă față de procesul de școlarizare a copilului și reușita școlară a acestuia;

f) neglijarea emoțională - lipsa atenției, a semnelor de afecțiune și aprecieri;

g) neglijare în supraveghere - punerea sau lăsarea copilului în condiții și circumstanțe în care lipsa de supraveghere sau supravegherea neadecvată pot conduce la îmbolnăvirea, traumatismul copilului și/sau exploatarea copilului;

trafic de persoane - se înțelege recrutarea, transportarea, transferarea, cazarea sau primirea unei persoane, prin amenințare, violență sau prin alte forme de constrângere, prin răpire, fraudă ori înșelăciune, abuz de autoritate sau profitând de imposibilitatea acelei persoane de a se apăra sau de a-și exprima voința, ori prin oferirea, darea, acceptarea sau primirea de bani ori de alte foloase pentru obținerea consimțământului persoanei care are autoritate asupra altei persoane, în scopul exploatării acestei persoane (*Legea nr.678/2001 privind prevenirea și combaterea traficului de persoane*).

exploatarea unei persoane - se înțelege: executarea unei munci sau îndeplinirea de servicii în mod forțat ori cu încălcarea normelor legale privind condițiile de muncă, salarizare, sănătate și securitate; ținerea în stare de sclavie sau alte procedee asemănătoare de lipsire de libertate ori de aservire; obligarea la practicarea prostituției, la reprezentări pornografice în vederea producerii și difuzării de materiale pornografice sau alte forme de exploatare sexuală; prelevarea de organe; efectuarea unor alte asemenea activități prin care se încalcă drepturi și libertăți fundamentale ale omului (*Legea nr.678/2001 privind prevenirea și combaterea traficului de persoane*).

copil separat de părinți - copilul în situație de risc care este lipsit efectiv de grija părinților în situații determinate de absența părinților, inclusiv în cazul plecării părinților la muncă peste hotare, copilul luat de la părinți din cauza existenței pericolului iminent pentru viața și sănătatea acestuia, precum și copilul căruia i s-a stabilit statutul de copil rămas temporar fără ocrotire părintească sau copil rămas fără ocrotire părintească;

violenta in familie - reprezinta orice actiune sau inactiune intentionata, cu exceptia actiunilor de autoaparare ori de aparare, manifestata fizic sau verbal, savarsita de catre un membru de familie impotriva altui membru al aceleiasi familii, care provoaca ori poate cauza un prejudiciu sau

suferinte fizice, psihice, sexuale, emotionale ori psihologice, inclusiv amenintarea cu asemenea acte, constrangerea sau privarea arbitrara de libertate.

Violenta in familie se manifesta sub urmatoarele forme:

a) violenta verbala - adresarea printr-un limbaj jignitor, brutal, precum utilizarea de insulte, amenintari, cuvinte si expresii degradante sau umilitoare;

b) violenta psihologica - impunerea vointei sau a controlului personal, provocarea de stari de tensiune si de suferinta psihica in orice mod si prin orice mijloace, violenta demonstrativa asupra obiectelor si animalelor, prin amenintari verbale, afisare ostentativa a armelor, neglijare, controlul vietii personale, acte de gelozie, constrangerile de orice fel, precum si alte actiuni cu efect similar;

c) violenta fizica - vatamarea corporala ori a sanatatii prin lovire, imbrancire, trantire, tragere de par, intepare, taiere, ardere, strangulare, muscare, in orice forma si de orice intensitate, inclusiv masecate ca fiind rezultatul unor accidente, prin otravire, intoxicare, precum si alte actiuni cu efect similar;

d) violenta sexuala - agresiune sexuala, impunere de acte degradante, hartuire, intimidare, manipulare, brutalitate in vederea intretinerii unor relatii sexuale fortate, viol conjugal;

e) violenta economica - interzicerea activitatii profesionale, privare de mijloace economice, inclusiv lipsire de mijloace de existenta primara, cum ar fi hrana, medicamente, obiecte de prima necesitate, actiunea de sustragere intentionata a bunurilor persoanei, interzicerea dreptului de a poseda, folosi si dispune de bunurile comune, control inechitabil asupra bunurilor si resurselor comune, refuzul de a sustine familia, impunerea de munci grele si nocive in detrimentul sanatatii, inclusiv unui membru de familie minor, precum si alte actiuni cu efect similar;

f) violenta sociala - impunerea izolarii persoanei de familie, de comunitate si de prieteni, interzicerea frecventarii institutiei de invatamant, impunerea izolarii prin detentie, inclusiv in locuinta familiala, privare intentionata de acces la informatie, precum si alte actiuni cu efect similar;

g) violenta spirituala - subestimarea sau diminuarea importantei satisfacerii necesitatilor moral-spirituale prin interzicere, limitare, ridiculizare, penalizare a aspiratiilor membrilor de familie, a accesului la valorile culturale, etnice, lingvistice ori religioase, impunerea aderarii la credinte si practici spirituale si religioase inacceptabile, precum si alte actiuni cu efect similar sau cu repercusiuni similare.

droguri – plantele și substanțele stupefiante ori psihotrope sau amestecurile care conțin asemenea plante și substanțe;

consum ilicit de droguri – consumul de droguri aflate sub control național, fără prescripție medicală;

consumator – persoana care își administrează sau permite să i se administreze droguri, în mod ilicit, prin înghițire, fumat, injectare, prizare, inhalare sau alte căi prin care drogul poate ajunge în organism;

consumator dependent – consumatorul care, ca urmare a administrării drogului în mod repetat și sub necesitate ori nevoie, prezintă consecințe fizice și psihice conform criteriilor medicale și sociale;

suicid – actul unei persoane de a-si lua viata in mod deliberat;

tentativa de suicid – comportament suicidar nemortal a unei persoane care are intentia de a muri printr-un act de autointoxicare, automutilare, autoagresiune.

comportamnet suicidar – ansamblu de comportari, pornind de la simpla idee de sinucidere, la planificarea suicidului, la tentativa de suicid si suicidul ca act final.

3.2. Prescurtări:

IȘJ - Inspectoratul Școlar Județean

CJRAE – Centrul Judetean de Resurse si Asistenta Educationala;

CJAP – Centrul Judetean de Asistenta Psihopedagogică;

ANA – Agenția Națională Antidrog

DGASPC - Direcția Generală de Asistență Socială și Protecția Copilului

CSM – Centru de Sănătate Mintală

IJP – Inspectoratul Judetean de Politie

4. DOCUMENTE DE REFERINȚĂ

- a. Legea 217/2003 pentru prevenirea si combaterea violentei in familie, republicata 2014.
- b. Legea nr. 272/2004 privind protecția și promovarea drepturilor copilului;
- c. Legea nr.678/2001 privind prevenirea și combaterea traficului de persoane;
- d. Legea nr. 143/2000 privind prevenirea și combaterea traficului și consumului ilicit de droguri
- e. Codul Penal – actualizat in 2015
- f. Legea Nr. 487/2002 sănătății mintale și a protecției persoanelor cu tulburări psihice. Modificata in 13.9.2012.
- g. H.G. 691/2015 privind aprobarea Procedurii de monitorizare a modului de creștere și îngrijire a copilului cu părinți plecați la muncă în străinătate și a serviciilor de care aceștia pot beneficia

5. CONȚINUTUL PROCEDURII

1. Atunci când cadrul didactic, indiferent de specialitate, sau orice persoană, care prin natura meseriei, intră în contact cu elevul, are suspiciunea că elevul se află într-una din situațiile de risc menționate în prezenta procedură, este obligat să anunțe conducerea școlii și/sau direcția generală de asistență socială și protecția copilului.

2. Conducerea școlii, împreună cu reprezentantul clasei (educator/ invatator/ diriginte) și cu profesorul consilier școlar/logopedul școlar anunță familia elevului de situația de risc în care se află elevul fie verbal/ telefonic/ adresă oficială.

3. Conducerea școlii are obligația să anunțe prin adresă oficială, în funcție de caz, și alte instituții abilitate pentru rezolvarea situației (DGASPC, IJP, IȘJ, CJRAE, ANA, autoritățile locale).
3. După caz, consilierul școlar face recomandari pentru evaluari de specialitate.
4. Consilierul școlar acordă sprijin elevului și familiei în situația de risc.
5. Consilierul școlar hotărăște, în funcție de caz, programul de consiliere, perioada de desfășurare, tipul de consiliere și persoanele implicate.
6. Consilierul școlar monitorizează comportamentul elevului și evoluția acestuia pe timpul programului școlar.

6. RESPONSABILITĂȚI:

Consilierul școlar:

- anunță conducerea școlii de situația de risc în care se găsește elevul;
- în colaborare cu cadrele didactice anunță familia elevului de situația de risc;
- acordă sprijin și suport elevului și familiei în situația de risc;
- colaborează cu instituțiile abilitate în vederea rezolvării situației de risc;
- întocmește planul de consiliere;
- monitorizează evoluția elevului.

Conducerea școlii:

- anunță familia elevului despre posibila suspiciune și informează, de urgență, instituțiile abilitate pentru rezolvarea situației (DGASPC, IJP, CJRAE, IȘJ, ANA);
- înaintează adrese oficiale instituțiilor abilitate;
- elaborează un plan de măsuri remediale în colaborare cu consilierul școlar, dirigintele/ învățătorul.
- monitorizează evoluția planului remedial.

Familia:

- are obligația de a colabora cu instituția școlară în interesul copilului;
- furnizează informații ce pot ajuta cadrele didactice implicate în rezolvarea situației;
- ia cunoștință de planul de măsuri remediale propus;
- este parte componentă din programul remedial.

7. MONITORIZARE PROCEDURĂ:

- Registrul de evidență a consilierului școlar

- Planul de masuri remedial/ de interventie
- Procese verbale in urma informarii situatiei elevului cu familia/ parinti/ tutori legali.
- Adrese oficiale.

8. MODIFICARE PROCEDURĂ:

Modificarea prezentei proceduri poate fi realizată de echipa managerială și de Consiliul de administrație al CJRAE Vaslui.